

- наявність стратегічної концепції розвитку економіки на основі інноваційної моделі та її реалізацію шляхом здійснення відповідної державної інноваційної політики;
- повноту і досконалість законодавчої бази в цілому та законодавства з питань інноваційної діяльності, зокрема;
- сприятливий економічний клімат для здійснення інноваційної діяльності, високий попит на інновації;
- наявність установ інфраструктури та кваліфікованих експертів, які надають необхідні бізнес-послуги, інформацію щодо науково-технічних досягнень та ринків.

Разом з тим, на інноваційну активність підприємств впливають не тільки зовнішні, але й внутрішні чинники. Зокрема, одним з вирішальних ендогенних чинників, який впливає на ефективність використання коштів, що спрямовуються на фінансування інноваційних проектів, є внутрішня система управління інноваційною діяльністю на підприємствах.

Таким чином, важливим завданням держави є створення сприятливого економічного середовища для створення і впровадження інновацій, а основним завданням керівників підприємств є формування цілісної системи управління резервами підвищення інноваційної активності, яка повинна складатися з таких елементів:

1) управління процесом відбору інноваційних проектів, які відповідають стратегії розвитку підприємства, а також залучення джерел фінансування (формування фондів фінансування нововведень і стимулювання творчої праці винахідників, раціоналізаторів, залучення довгострокових банківських кредитів);

2) управління інтелектуальною власністю та комерціалізацією інновацій (облік об'єктів інтелектуальної власності (ОІВ), оцінювання вартості ОІВ, які створюють фахівці підприємства, організація продажу патентів);

3) мотивація праці персоналу (планування кар'єри працівника, стимулювання особистого зростання, застосування індивідуалізованої системи мотивації, формування соціального пакета, матеріальне заохочення розвитку персоналу – підвищення кваліфікації, тренінги, перепідготовка тощо);

4) контроль та аналіз інноваційних витрат (розподіл та облік інноваційних витрат за окремими проектами та напрямками інноваційної діяльності);

5) управління ризиками інноваційної активності (ідентифікація ризиків, оцінювання рівня ризику, нейтралізація, розподіл, страхування ризиків);

6) управління НДДКР та співпрацею з установами інноваційної інфраструктури (створення відокремлених підрозділів, проектних груп, укладання угод з науково-дослідними установами, консалтинговими фірмами).

Отже, підвищення інноваційної активності діяльності вітчизняних підприємств є однією з головних передумов сталого розвитку та стабільності вітчизняної економіки у контексті теорії модернізації. Однак, водночас суб'єкти господарювання в умовах невизначеності зовнішнього середовища зустрічаються із серйозною протидією чинників, які перешкоджають здійсненню інноваційної діяльності. До них, на наш погляд, слід віднести значні витрати на нововведення, нестачу власних коштів, недостатній рівень фінансової підтримки держави, високий економічний ризик, тривалий термін окупності інновацій.

Список використаних джерел

1. Валінкевич Н.В. Управління потенціалом та розвитком підприємств на основі модернізації / Н.В. Валінкевич // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – 2012. – №1 (45). – С. 128-134.
2. Пап Н.В. Проблеми активізації інноваційної діяльності в Україні / Н.В. Пап // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2011. – Серія Економіка. Спецвипуск 33. Частина 3. – С.149-153.

Павлишин Юлія Петрівна

Ірпінський державний коледж економіки та права

ПРАВОСУБ'ЄКТНІСТЬ ЯК ОСНОВА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

Актуальність даної теми полягає у тому, що саме адміністративна правосуб'єктність передбачає такі якості фізичних осіб, які у відповідності з чинним законодавством дають їм право бути учасниками регульованих адміністративним правом управлінських суспільних відносин. У міжнародних документах про права людини, а саме ст. 6 Загальної декларації прав людини [1] та ст.16 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права [2] записано, що кожна людина, де б вона не знаходилася, має право на визнання її правосуб'єктності.

Огляд навчальної та наукової літератури з питань адміністративної правосуб'єктності свідчить про те, що вчені не надають єдиного підходу до тлумачення елементів адміністративної правосуб'єктності фізичних осіб, оскільки в законодавстві України це не закріплено. Це пояснюється тим, що вони мають широке змістовне навантаження. Тому метою є розгляд окремих елементів адміністративної правосуб'єктності фізичних осіб.

Варто відзначити фундаментальні дослідження таких науковців як: Веребс Я.Р., Колпаков В.К., Стеценко С.Г., Морозова Л.О., Пасічник А.В та інші. У нашому дослідженні ми спираємося на наукові праці українських вчених: Сердюка І.А., Морозова Л.А., Колпаков В.К., Алфьоров С.М., Мацелик Т.О. тощо.

Найбільш точним є визначення адміністративної правосуб'єктності, подане Алфьоровим С.М., Ващенко С.В., Долгополовою М.М. – це потенційна здатність суб'єкта мати права та обов'язки (адміністративна правоздатність) у сфері державного управління і їх реалізовувати у вказаній сфері (адміністративна дієздатність). Її зміст розкривається через встановлення складових частин цієї категорії [3, с. 27]. В цілому такий підхід є вірним, оскільки правосуб'єктність сама по собі не позначає жодного окремого правове явище, що не має власного визначення. Ці ж елементи, у свою чергу, мають самостійне значення і можуть досліджуватись окремо від правосуб'єктності. Склад адміністративної правосуб'єктності містить принаймні два елементи: адміністративна правоздатність та адміністративна дієздатність. Однак, складовою адміністративної дієздатності є адміністративна деліктоздатність, тому вона також відноситься до адміністративної правосуб'єктності.

Адміністративна правоздатність – це передбачена законом здатність особи мати права та обов'язки у сфері державного управління. Адміністративна правоздатність фізичних осіб (громадяни України, іноземці, біженці, особи без громадянства) виникає в момент народження і припиняється зі смертю [4]. Поняття адміністративної дієздатності слід розуміти, як здатність особи власними діями набувати для себе суб'єктивні права та самостійно їх здійснювати, а також здатність своїми діями створювати для себе юридичні обов'язки та самостійно їх виконувати у сфері адміністративного управління [5]. Дієздатність, на відміну від правоздатності, залежить від віку, фізичного стану особи, а також інших особистих якостей людини, що з'являються у неї в міру розумового, фізичного, соціального розвитку. Дієздатність, як і правоздатність – це також здатність особи, але вже не природна властивість як така, а готовність до здійснення визначених дій і вчинків, передбачених законом, що становлять права і обов'язки фізичної особи. Існування такої здатності вже не має абстрактного характеру і не може бути однаковою для всіх фізичних осіб.

Під адміністративною деліктоздатністю слід розуміти окремий елемент адміністративної правосуб'єктності суб'єкта права – здатність особи розумно оцінювати значення вчиненого, здатність усвідомлювати свої дії, керувати ними, тому і нести відповідальність за свої проступки [6]. Оскільки, адміністративна деліктоздатність є складовою адміністративної дієздатності, тому згідно ч. 1 ст. 12 КУпАП адміністративній відповідальності підлягають особи, які досягли на момент учинення адміністративного правопорушення 16-річного віку [7]. Отже, адміністративна деліктоздатність та адміністративна дієздатність фізичної особи настає з шістнадцяти років. Підставами їх припинення є наявність фізичних та психологічних дефектів.

Таким чином, дослідивши сутність окремих елементів адміністративної правосуб'єктності, доходимо висновку, що правосуб'єктність фізичної особи становить основу адміністративно - правового статусу громадян України. Проблема відсутності інформації про адміністративну правосуб'єктність в чинному законодавстві має місце, оскільки це ускладнює процес аналізу встановлення та реалізації функцій суб'єктами владних повноважень. Тому, пропонуємо внести в Кодекс України про адміністративні правопорушення дві нові статті – адміністративна правоздатність та адміністративна дієздатність фізичної особи.

Список використаних джерел

1. Загальна декларація прав людини: від 10.12.1948 року. Офіційний вісник України. – 2008. – №93. – Ст. 30.
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: від 16.12.1966 [Електронний ресурс]. – zakon.rada.gov.ua/go/995_043.
3. Алфьоров С.М., Ващенко С.В., Долгополова М.М., Купін А.П. Адміністративне право. Загальна частина: навч., посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
4. Колпаков В.К. Адміністративне право України: підручник. – Юрінком Інтер, 1999. – 736 с.
5. Мацелик Т.О. Адміністративна правосуб'єктність як онтологічна здатність особи бути суб'єктом адміністративного права – Науковий вісник Чернівецького університету. – 2011. – С. 90-94.
6. Братуєв С.Н. Указ. робота. – С. 14.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-Х [Електронний ресурс]. – <http://zakon1.rada.gov.ua>.